

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ПАСПОРТ

об'єкта культурної спадщини

Курганий могильник

(найменування об'єкта)

вид	тип	категорія пам'ятки
археологічний	комплекс	місцевого значення

1. Дата утворення об'єкта:

IV тис. до н.е. – I пол. II тис. н.е.

2. Місцезнаходження об'єкта:

Курганна група знаходиться на території Розівської сел/р, за 7,5 км на південь – південний захід від південно-західної околиці села с. Першотравневе, Розівського району Запорізької області.

Координати курганів:

	WGS-84 (градуси, хвилини).
Курган № 1	47,19.770 С. 37, 2.800 В.
Курган № 2	47,19.781 С. 37,2.748 В.
Курган № 3	47,19.772 С. 37, 2.697 В.
Курган № 4	47,19.751 С. 37,2.635 В.

3. Охоронний № пам'ятки:

№ 3192

4. Дати і № рішень, відповідно до яких об'єкт узятो на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Виконком Запорізької обласної ради депутатів трудящих рішенням «Об упорядочении списка памятников археологии и истории местного значения и

утверждении охранных зон» від 28.06.1988 р. № 202.

5. Наявність охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок:

немає

6. Власник:

державна власність

7. Користувач:

8. Охоронний договір:

Не укладений

9. Функціональне використання:

сучасне	первісне	інші (протягом часу існування об'єкта)
	могильник	

10. Історичні дані про об'єкт:

Курган – це округлий або видовжений насип, зведений над одним чи кількома похованнями. Найраніше кургани з'являються в степовій зоні Північного Причорномор'я у IV тис. до н.е. та існують до перш. пол. II тис. н.е. Тривале використання таких насипів як могильників призвело до появи курганних груп. Кургани містять нашарування декількох історичних епох. Поховання, здійснені на різній глибині, розділяють на основні та впускні. Кожного разу курган досипали, на його верхівці встановлювали кам'яні стели, дерев'яні стовпи, неодноразово курган використовували під час тризни – обрядів, пов'язаних із вшануванням душ похованих предків.

Значна кількість курганів має доповнення у вигляді кам'яних споруд: «кромлех» – кільце або спіралеподібні фігури зі вкопаних вертикально кам'яних плит, що оточують насип кургану, «крепіда» – повне покриття насипу диким камінням в один-два шари.

Знахідки в кургані залишків великих дерев'яних споруд, глиняних обмазок, мулів різних форм підтверджують факт складності насипу як архітектурного комплексу.

Саме з верхніми прошарками курганів пов'язані знахідки золи, обпаленої землі, фрагментів посуду та кісток тварин, які залишилися з давніх обрядів тризни. Такий курган-святилище посідав чільне місце в спілкуванні з духами предків та богами. Розорення насипу знищує цей шар, а також руйнує впускні

поховання. Тривале розорення може призвести до повного знищення насипу, що ускладнює його пошуки. Тому кургани як пам'ятки історії та культури потребують ретельної охорони.

Три кургани групи № 3176 вперше виявлено під час розвідок у 1986 р. Тоцевим Г.М. та Андрух С.І. У 1995 році Самаром В.О. знайдено насип №4.

У 2012 році, під час інвентаризації та паспортизації пам'яток Розівського району, Тубольцевим О.В. проведено інструментальну зйомку курганів.

11. Відомості про сучасний стан об'єкта:

Розташування об'єкта і його роль у навколишньому середовищі	Курганна група розташована на правому березі безіменної балки, лівого притоку р.Каратиш. Абсолютна висота курганів над рівнем моря 213 м.
Ландшафт	Рельєф місцевості визначається як локальне підвищення Азовської височини. Сучасний стан рослинності цілком пов'язаний з сільськогосподарською діяльністю.
Опис об'єкта	Курганна група розташована на краю земельної ділянки (див. план). Курган №1 має насип круглої форми та розташований за 126 м на північний-схід від дороги до заповідника Кам'яна Могила. Курган № 2 має круглу форму та розташований на відстані 69 метра на північний захід від кургану №1. Курган №3 розташований поруч з дорогою. Курган №4 розташований на відстані 43 метра на південний захід від лісосмуги. Характеристики курганів: курган № 1: висота – 1,87 м; діаметр – 54 м; курган № 2: висота – 0,46 м; діаметр – 33 м; курган № 3: висота – 0,34 м; діаметр – 29 м; курган № 4: висота – 0,62 м; діаметр – 45 м. Всі насипи витягнуто ланцюжком з сходу на захід.
Перебудови, втрати й історичні нашарування	Співставлення сучасних даних з мапою середини XIX ст. дозволяє встановити особливості розташування курганної групи (таблиця 2). У XIX ст. тут проходив ґрунтовий шлях.
Наявність творів мистецтва та їх опис	Твори мистецтва не зафіксовані.

Опис території об'єкта	Поле з розташованими на ньому курганами використовується під сільськогосподарські угіддя.
Загальна оцінка технічного стану об'єкта, дата, № акта технічного стану	Основним матеріалом для побудови насипів була земля і каміння. Технічний стан курганів незадовільний. Акт технічного стану складений.
Наявність інженерних мереж та інженерного обладнання	Відсутні.
Дата і № довідки про майнову цінність об'єкта, найменування організації, яка провела оцінку, вартість у гривнях	Майнова цінність не визначена.

12. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

Курганна група складається з чотирьох насипів (1-4) (фото 1-4).

13. Територія об'єкта:

Площа	площа курганів: курган № 1 2290,2 м.кв. курган № 2 855,3 м.кв. курган № 3 660,5 м.кв. курган № 4 1590,4 м.кв.
Опис меж території об'єкта	Сусідні землекористувачі не визначені

14. Оцінка антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності об'єкта:

Якості об'єкта, завдяки яким він набуває культурної цінності як пам'ятка	Курганна група відповідає критерію автентичності, а також пов'язана з історичними подіями, віруваннями та розвитком культури на даній території.
--	--

15. Зони охорони пам'ятки:

Організація-розробник науково-проектної документації	Згідно рішення Виконкому Запорізької обласної ради депутатів трудящих рішенням «Об упорядочении списка памятников археологи и истории местного значения и утверждении охранных зон» від 28.06.1988 р. № 202 охоронна зона навколо поли насипів складає – 5 метрів.
Дата розроблення науково-	

проектної документації	
Дата і номер документа про затвердження науково-проектної документації	
Короткий опис меж зон охорони із зазначенням площі кожної зони	

16. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
1. Паспорт	1987	асистент Князьков Ю.П. Запорізький державний університет Запоріжжя, вул. Жуковського, 66	КЗ «Запорізький обласний центр охорони культурної спадщини» ЗОР

17. Дослідницькі й реставраційні роботи на об'єкті:

Найменування робіт	Рік проведення	Замовник	Виконавець	Підрядна організація
Дослідницькі й реставраційні роботи не проводилися				

18. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	
Іконографічні матеріали	
Архівні матеріали	Мапа Катеринославської і Таврійської губерній Російської Імперії (близько 1865 р.) / Архів Запорізького обласного краєзнавчого музею. – Доп. фонд 1730 к.п. № 8072.
Бібліографічні матеріали	Тощев Г.Н., Шевчук С.П. Археологические пам'ятники Куйбышевского и Розовского районов Запорожской области (материалы к Своду археологических памятников). – Запорожье, 1994. – С. 11.

19. До паспорта додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Генеральний (ситуаційний) план об'єкта	1	24.04.2012	Тубольцев О.В.
Генеральний план з позначенням зон охорони			
Обміри:			
По поверхові плани			
Креслення фасадів (у разі потреби)			
Розрізи			
Фотофіксація:			
Фото загального вигляду	4	16.12.2011	Тубольцев О.В.
Фото фрагментів			
Фото деталей			
Фото інтер'єрів			
Інше:			
• план об'єкта	1	28.04.2012	Тубольцев О.В.
• архівна мапа з позначеними курганами	1	28.04.2012	Тубольцев О.В.

Паспорт склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Директор Підприємства ГО «Нова археологічна школа» Експедиція»	історик-археолог	Тубольцев О.В.		24.04.2012

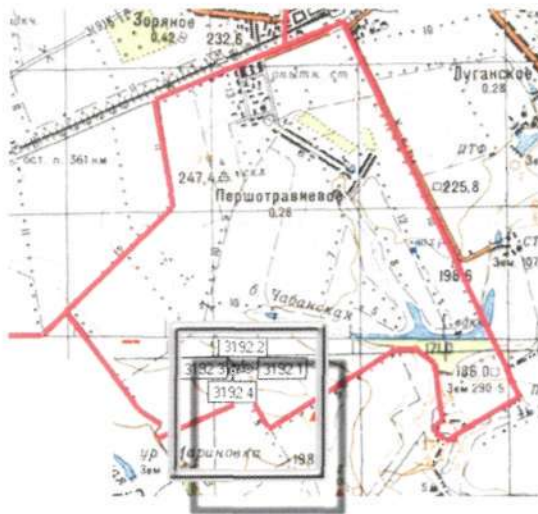
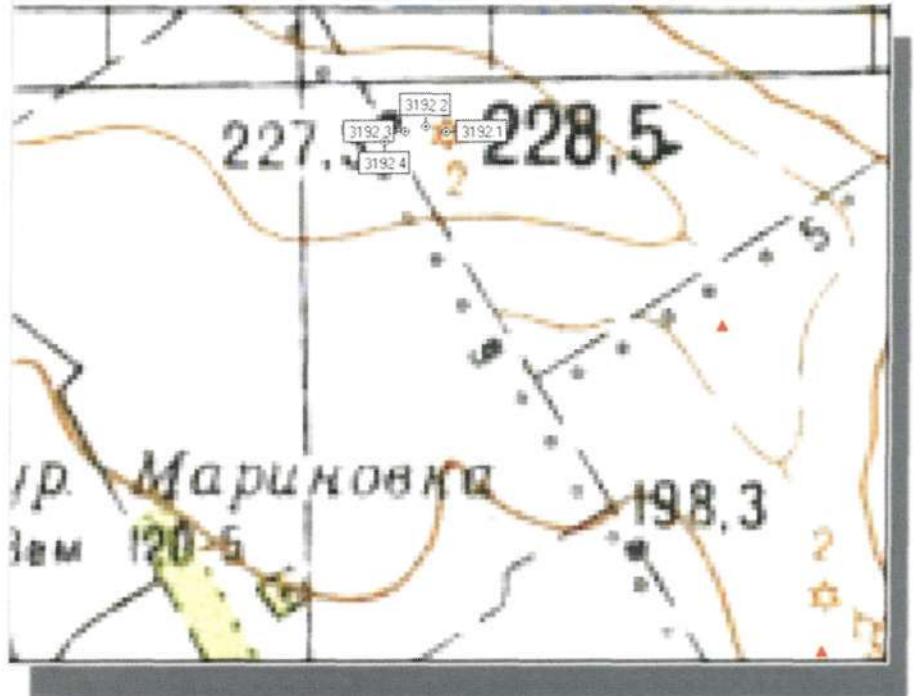
Керівник органу охорони культурної спадщини
Топалов С.А.

(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

План розташування
курганної групи №3192

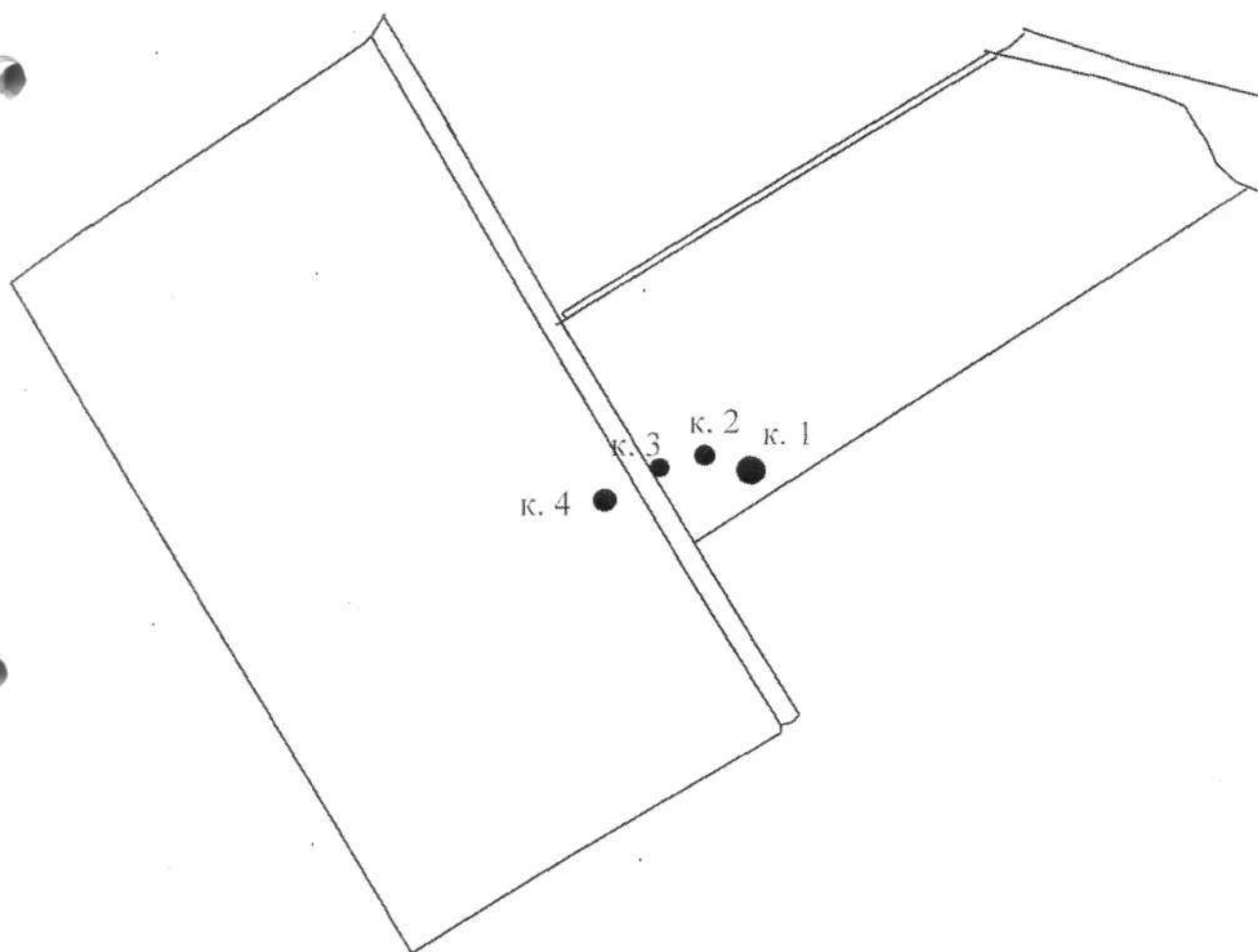

1:100 000
в 1 сантиметрі 1 кілометр

Генеральний ситуаційний план об'єкту.

ПЛАН
РОЗТАШУВАННЯ КУРТАННОЇ ГРУПИ
№ 3192

пос. Розівка Розівського району
Запорізької області

1 100 метрів

Експлікація:
● - насип кургану

Укладач	Тубольцев О.В.
Дата	21.04.2012
Масштаб	1:1000

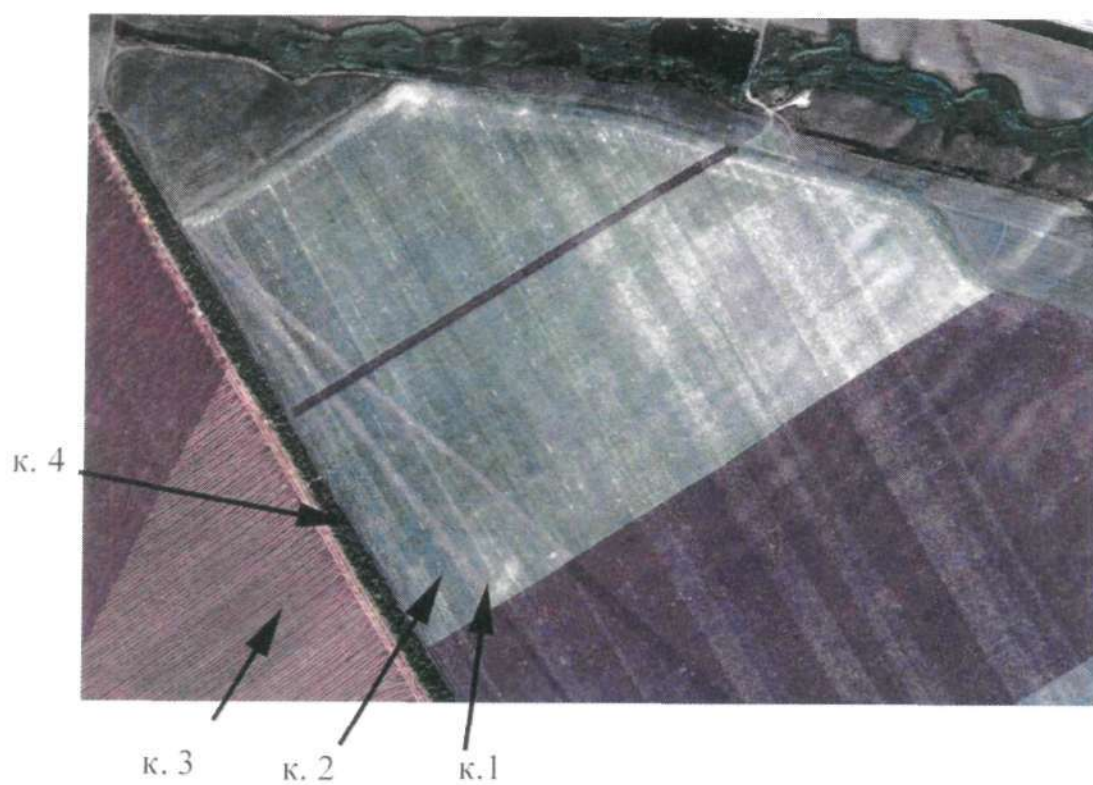

Рисунок. Вид курганної групи №3192 на космічному
знімку супутника QuickBird представлени GoogleMaps.
Масштаб 1 :10000

Фото 1. Вигляд кургану №1 групи 3192. Вид з заходу.
Знімок зроблено 16.12.2011.

Фото 2. Вигляд кургану №2 групи 3192. Вид з заходу.
Знімок зроблено 16.12.2011.

Фото 3. Вигляд кургану №3 групи 3192. Вид з північного сходу.
Знімок зроблено 16.12.2011.

Фото 4. Вигляд кургану №4 групи 3192. Вид з північного сходу.
Знімок зроблено 16.12.2011.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ОБЛІКОВА КАРТА

об'єкта культурної спадщини

Курганний могильник

(найменування об'єкта)

вид	тип	категорія пам'ятки
археологічний	комплекс	місцевого значення

1. Дата утворення об'єкта:

IV тис. до н.е. – I пол. II тис. н.е.

2. Місце знаходження об'єкта:

Курганна група знаходиться на території Розівської сел/р, за 7,5 км на південь – південний захід від південно-західної околиці села с. Першотравневе, Розівського району Запорізької області.

Координати курганів:

	WGS-84 (градуси, хвилини).
Курган № 1	47,19.770 С. 37, 2.800 В.
Курган № 2	47,19.781 С. 37,2.748 В.
Курган № 3	47,19.772 С. 37, 2.697 В.
Курган № 4	47,19.751 С. 37,2.635 В.

3. Охоронний № пам'ятки:

№ 3192

4. Дати і № рішень, відповідно до яких об'єкт узято на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Виконком Запорізької обласної ради депутатів трудящих рішенням «Об упорядочении списка памятников археологии и истории местного значения и

утверждении охранных зон» від 28.06.1988 р. № 202.

5. Функціональне використання:

сучасне використання	первісне призначення	інші (протягом часу існування об'єкта)
	МОГИЛЬНИК	

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Курганна група розташована на правому березі безіменної балки, лівого притоку р.Каратиш. Абсолютна висота курганів над рівнем моря 213 м.
Характеристика об'єкта	Курганна група розташована на краю земельної ділянки (див. план). Курган №1 має насип круглої форми та розташований за 126 м на північний-схід від дороги до заповідника Кам'яна Могила. Курган №2 має круглу форму та розташований на відстані 69 метра на північний захід від кургану №1. Курган №3 розташований поруч з дорогою. Курган №4 розташований на відстані 43 метра на південний захід від лісосмуги. Характеристики курганів: курган №1: висота – 1,87 м; діаметр – 54 м; курган №2: висота – 0,46 м; діаметр – 33 м; курган №3: висота – 0,34 м; діаметр – 29 м; курган №4: висота – 0,62 м; діаметр – 45 м. Всі насипи витягнуто ланцюжком з сходу на захід.
Наявність творів мистецтв	Твори мистецтва не зафіксовані.

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

Курганна група складається з трьох насипів (1–4) (фото 1-4).

8. Ступінь охоронності об'єкта:

незадовільний	матеріал – земля
---------------	------------------

9. Наявність науково-проектної документації на об'єкт:

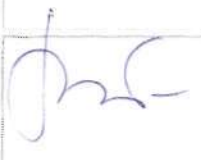
Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Паспорт	1987	асистент Князьков Ю.П.	КЗ «Запорізький обласний центр

		Запорізький державний університет Запоріжжя, вул. Жуковського, 66	охорони культурної спадщини» ЗОР
--	--	--	----------------------------------

10. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Генеральний (ситуаційний) план об'єкта	1	24.04.2012	Тубольцев О.В.
Генеральний план з позначенням зон охорони			
План об'єкта	1	24.04.2012	Тубольцев О.В.
Фото загального вигляду	4	24.04.2012	Тубольцев О.В.

Облікову картку склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Підприємство ГО «Нова археологічна школа» Експедиція»	історик-археолог	Тубольцев О.В.		21.04.2012

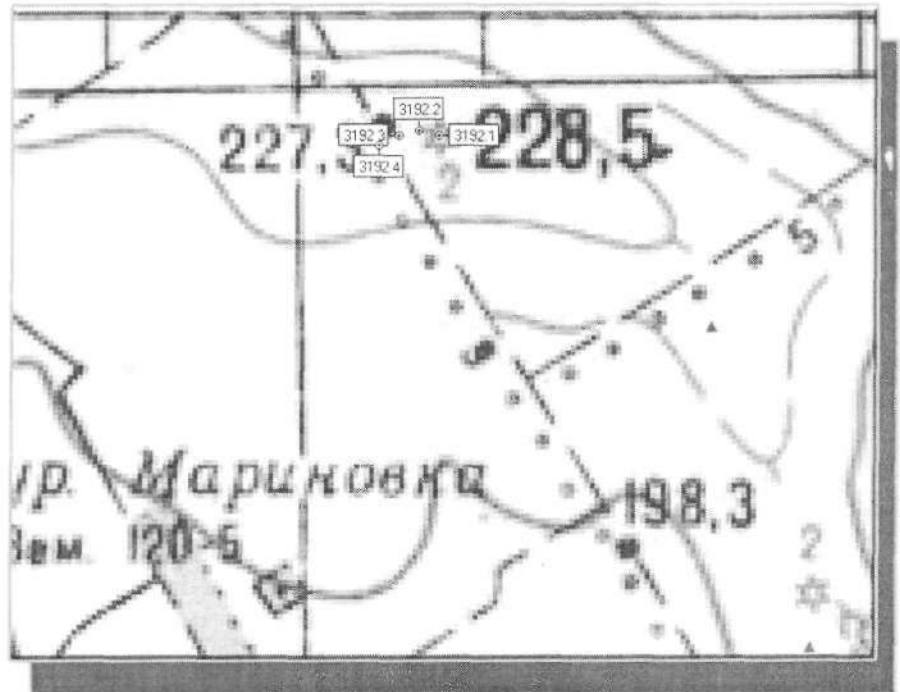
Керівник органу охорони культурної спадщини
Топалов С.А.

(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

План розташування
курганної групи №3192

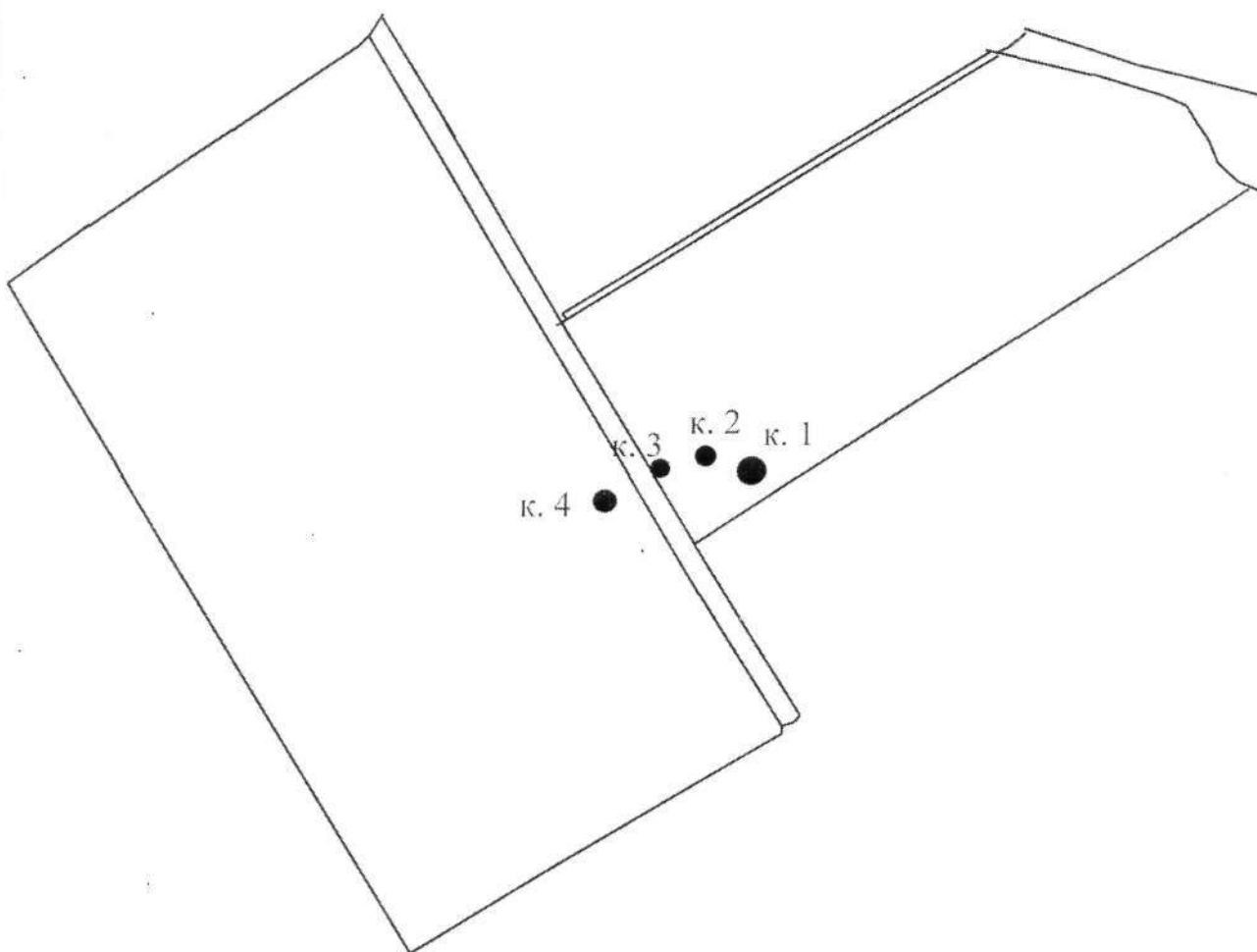

1:100 000
в 1 сантиметрі 1 кілометр

Генеральний ситуаційний план об'єкту.

ПЛАН
РОЗТАШУВАННЯ КУРГАННОЇ ГРУПИ
№ 3192

пос. Розівка Розівського району
Запорізької області

1 100 метрів

Експлікація:

● - насип кургану

Укладач	Тубольцев О.В.
Дата	21.04.2012
Масштаб	1:1000